

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

**AVRUPA'DA TÜRKİYE KÖKENLİLERE YÖNELİK İRKÇI VE YABANCI
DÜŞMANLIĞI MOTİFLİ EYLEMLER 2012 YILI ARA İZLEME RAPORU**

I. GİRİŞ

Komisyon Başkanlığınca, Norveç'te 22 Temmuz 2011 tarihinde toplam 77 kişinin ölümüyle sonuçlanan bombalı ve silahlı saldırının arka planında İslam karşıtlığı fikri olduğunun öğrenilmesinin ardından, batı ülkelerindeki İslam karşıtlığı (İslamofobi), yabancı düşmanlığı ve ırkçılık içeren tutumlar, uygulamalar ve mevzuat değişiklikleri hakkında çalışma yapmak üzere bir "izleme dosyası" açılmıştır.

Nitekim Komisyon, Almanya'da neo-Nazilerce 2000 ilâ 2006 yılları arasında ırkçı saikle işlenen seri cinayetlerle ilgili çalışma kararı almış, bu karar uyarınca 21-24 Şubat 2012 tarihlerinde Almanya'da (Berlin), resmi temaslarda bulunulmuş ve ailelerle görüşülmüştür. Çalışma sonucunda bir rapor hazırlanarak 13 Haziran 2012 tarihinde Komisyon'ca kabul edilmiştir.

Ayrıca, cinayetlerle ilgili olarak Almanya Federal Başsavcılığınca soruşturma açılarak bir iddianame hazırlanmıştır. Mart ayı içerisinde başlaması beklenen yargılamaların, Komisyonca da yakından takip edilmesi planlanmaktadır.

Anılan çalışmanın bir devamı olarak, 2012 yılının Ocak ayından itibaren Avrupa'da yaşayan Türkiye kökenlilere yönelik ırkçı motifli eylemler hakkında aylık olarak Dışişleri Bakanlığından bilgi talep edilmiştir. Aşağıda Komisyon'a iletilen verilerin istatistiki inceleme yapılmıştır.

Ancak şunu da belirtmek gerekir ki, aşağıdaki veriler yurtdışındaki temsilciliklerimize bildirilen veya temsilciliklerin kendiliğinden basın veya bir başka yolla edindiği bilgilere dayanmaktadır. Korkudan, ihmalden veya gerek görmeyen dolayı bildirilmeyen çok daha fazla ırkçı ve yabancı düşmanlığı saikli eylemin meydana geldiği tahmin edilmektedir.

II. VERİLER

1. 2012 YILINDAKİ İRKÇI EYLEMLERİN AYLIK VERİLERİ

	OCAK				
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	2	4	1	3	10
AVUSTURYA	-	-	-	1	1
BULGARİSTAN	-	2	-	-	2
FRANSA	-	-	-	1	1
HOLLANDA	-	-	-	1	1
Toplam	2	6	1	6	15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

ŞUBAT					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	4	-	3	2	9
BELÇİKA	-	-	-	1	1
FRANSA	-	-	-	1	1
HOLLANDA	-	-	-	1	1
İSVİÇRE	-	-	-	1	1
SIRBİSTAN	1	-	-	-	1
YUNANİSTAN	1	-	-	-	1
Toplam	6	-	3	6	15

MART					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	-	-	3	3	6
FRANSA	-	-	1	1	2
HOLLANDA	1	-	-	-	1
İSVEÇ	-	-	-	1	1
UKRAYNA	1	-	-	-	1
Toplam	2	-	4	5	11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

NİSAN					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	2	-	2	2	6
BELÇİKA	-	-	-	1	1
FRANSA	1	-	-	-	1
GÜRCİSTAN	1	-	-	-	1
UKRAYNA	-	-	-	1	1
Toplam	4	-	2	4	10

MAYIS					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	4	1	2	2	9
FRANSA	1	-	-	-	1
Toplam	5	1	2	2	10

HAZİRAN					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	-	1	2	1	4
BELÇİKA	1	-	-	-	1
HOLLANDA	1	-	-	-	1
Toplam	2	1	2	1	6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

TEMMUZ					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	1	2	-	2	5
AVUSTURYA	-	-	-	1	1
UKRAYNA	-	-	-	1	1
Toplam	1	2	-	4	7

AĞUSTOS					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	2	-	-	-	2
HOLLANDA	-	-	1	-	1
Toplam	2	-	1	-	3

EYLÜL					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	1	1	-	1	3
AVUSTURYA	-	-	-	1	1
HOLLANDA	1	-	-	1	2
Toplam	2	1	-	3	6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

EKİM					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	2	2	1	-	5
FRANSA	-	-	-	1	1
HOLLANDA	4	-	-	-	4
Toplam	6	2	1	1	10

KASIM					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	1	-	3	1	5
HOLLANDA	1	1	-	-	2
YUNANİSTAN	-	1	-	1	2
Toplam	2	2	3	2	9

ARALIK					
	Saldırı	Kundaklama	Tehdit mektubu	Diğer	Toplam
ALMANYA	2	-	-	1	3
BELÇİKA	-	-	-	1	1
İNGİLTERE	1	-	-	-	1
UKRAYNA	1	-	-	-	1
Toplam	4	-	-	2	6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

2. EYLEMLERİN GERÇEKLEŞTİĞİ YERE GÖRE DAĞILIM

ALMANYA	67
AVUSTURYA	3
BELÇİKA	4
BULGARİSTAN	2
FRANSA	7
GÜRCİSTAN	1
HOLLANDA	13
İNGİLTERE	1
İSVEÇ	1
İSVİÇRE	1
SİRBİSTAN	1
UKRAYNA	4
YUNANİSTAN	3
Toplam	108

3. SUÇ TÜRÜNE GÖRE İRKÇİ MOTİFLİ EYLEMLER

Saldırı	38
Kundaklama	15
Tehdit Mektubu	19
Diğer (Gösteri, Kuran Yakma, Hayvan Ölüsü Atma vs.)	36
Toplam	108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

III. DEĞERLENDİRME

Ocak 2012 ilâ Aralık 2012 arasını kapsayan dönemdeki ırkçı motifli eylem sayısı 108'dir. Avrupa'nın 13 ülkesinde bu tür eylemlere rastlanmıştır; en çok eylem Almanya'da (67) gerçekleşmiştir. Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli sayısının diğer ülkelere göre daha fazla oluşu ve neo-Nazi benzeri aşırı sağ örgütlerin bu ülkede daha aktif olmaları Almanya'daki eylem sayısının fazlalığının sebebi olduğu düşünülebilir. Almanya'yı Hollanda ve Fransa takip etmektedir. Yukarıda da ifade edildiği gibi, veriler yurtdışındaki temsilciliklerimize bildirilen veya temsilciliklerin kendiliğinden basın veya bir başka yolla edindiği bilgilere dayanmaktadır. Korkudan, ihmalden veya gerek görmemeden dolayı bildirilmeyen çok daha fazla ırkçı ve yabancı düşmanlığı saikli eylemin meydana geldiği tahmin edilmektedir.

Eylemler genel olarak saldırı, kundaklama ve tehdit mektubu olarak gerçekleşmektedir. Bunlar arasında kategorilendirilemeyen diğer eylem türlerine de sıkça rastlanmıştır.

Saldırı olayları, gruplar halinde fiziksel saldırı, darp, cami, dernek ve işyerlerinin taşlanması, camlarının kırılması, molotof kokteyli atılması, duvarlarına gamalı haç, küfür, hakaret yazıları gibi yazı ve işaretlerin çizilmesi, Müslüman mezarlıklarının tahrip edilmesi, işyerlerinin basılarak işyeri sahipleri ile çalışanlarının dövülmesi, evlerin basılarak ailelerin darp ve tehdit edilmesi, sözlü taciz ve benzeri biçimlerde meydana gelmiştir.

Kundaklama olayları, patlayıcı yerleştirerek maddi zarar verme, ev, cami ve işyerlerine molotof kokteyli atılması, kundaklama girişiminde bulunma, yangın çıkarma ve benzeri türden olayları içermektedir.

Tehdit ise, evlerin, derneklerin, camilerin ve işyerlerinin posta kutusuna dini değerlere hakaret içeren mesajlar ve mektuplar bırakarak tehdit etme, duvarlara tehdit içerikli yazılar yazma, ev ve işyerlerinin basılarak kişileri ülkeyi terk etmeye yönelik tehdit etme gibi biçimlerde meydana gelmiştir.

Diğer olaylarsa, gösteriler düzenleme, slogan atma, ev, cami ve işyerlerinin önüne veya arabaların üzerine domuz organları bırakma ve kan dökme, kapılara hayvan ölüsü bırakma, "Türkler dışarı", "misafir olarak geldiniz; misafir olarak dönün", "pis Türkler", "evinize geri dönün", "hepinizi kamplara gaz odalarına sokmak gerekir." "İslam pis yabancıların dinidir.", "Musevilik-İslam tehdidine ölüm" gibi ırkçı sözler söyleme veya çeşitli yerlere yazma, Kuran'ı Kerim yakma, cami kapısına necaset sürme gibi olayları içermiştir.

Türk ve Müslüman toplumu sadece neo-Nazi gruplarının değil, otobüste seyahat ederken yaşlı bir vatandaşın, komşularının, kamu görevlilerinin veya babası Türk annesi Alman bir kişinin dahi ırkçı tavırlarına maruz kalabilmektedir. Eyleme maruz kalanlar bir işyeri sahibi, başörtülü bir kadın, bir Türk akademisyen, bir Türk genci veya bebeği kucağında bir anne olabileceği gibi seyahate giden yabancı kökenli bir grup ilkökul öğrencisi de olabilmektedir.

Polise intikal ettirilen pek çok vakada, polisin tavrı, yabancı düşmanlığı ve ırkçılık içerdiği gerekçesiyle şikâyet konusu edilmiştir. Yeterli inceleme yapılmadığı, mağdurlara şüpheli gözüyle bakıldığı, olayın psikolojik etkisinin görmezden gelindiği ve şikâyetlerin ciddiye alınmadığı iddia edilmektedir. Örneğin, Almanya'da 28 Temmuz 2012'deki bir

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU BAŞKANLIĞI

olayda Türklerin kaldığı bir eve yönelik ciddi kundaklama girişiminden sonra eve gelen polisler, şüphelilerle sıcak bir sohbeta girişmişler ve bir gece için polis koruması isteyen Türk aileye “kapının önünde bir kova su tut, bir şey olmaz.” diyerek talebi geçiştirmişlerdir.

Bununla birlikte olayların meydana geldiği bölgelerdeki yerel siyasetçiler ile üst düzey kamu görevlileri olumlu tavırlar içinde bulunmuşlardır. Mağdurları ziyaret etmeleri, geçmiş olsun dileklerini iletmeleri, üzüntülerini bildirmeleri ve ivedilikle önleyici ve bastırıcı tedbirlere başvurmaları memnuniyet vericidir.

Komisyonumuz geçmişte de ırkçılık ve yabancı düşmanlığı motifli eylemlerle yakından ilgilenmiş olup, bunları izlemeyi daha da genişleterek sürdürecektir.

Ayhan Sefer ÜSTÜN
Sakarya Milletvekili
Komisyon Başkanı